

## Riimu ja päätset. *T. K. Forslin*

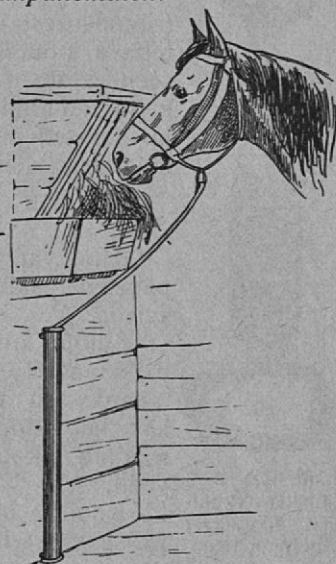
Kun varsamme ovat muutettavat karsinastaan pilttuihinsa (varsan toisena talvena) ja n. k. s. opetettavat saavat ensimmäiset harjoituksensa (joka tavallisesti tapahtuu kolmantena talvena), on erittäin tärkeätä, että menettelemme niin etteivät eläimet joudu räökkäyksen alaisiksi, vaan alusta alkaen oppivat tavoille, jotka loppuiäksi säästävät ne kärsimyksiltä.

### *Riimu ja sen päänpaneminen.*

Hyvän riimun tulee olla ilman otsahihnaa, kaulaimen tapainen, helposti pään saatava, mutta hevosen itsensä vaikeasti päästä poistettava. Tällöinen riimu ei hiero eikä ahdistava hevosen korvanjuuria, joten eläin tuonnetun päänsä pään pantaassakaan ei aristele ja säästyy niinmuodoin monelta lyönniltä ja työnniltä, jotka sitävastoin runsaassa mitassa tulevat niiden hevosten osaksi, jotka on varsoina turmeltu sopimattomilla riimuilla.

Riimu pannaan pään joko siten, että henkilö, jolle toimi on uskottu, asettuu varsan lapojen tasalle, käyden oikealla kädellään kiini riimun oikealla puolella olevaan kaulahihnaan ja vasemmalla kädellään soljella varustettuun kaulahihnan pään, vieden tässä asennossa olevan riimun, kuonohihnaa liikuttamatta, varsan pään eteen, kohottaen sitä sitten, kunnes se tulee sieraimien ja silmien väliin, jolloin kaulahihna varovasti vedetään kiini; tai siten, että riimu vasemmalla kädellä varovasti viedään varsan kaulan alle ja oikealla käydään varsan kaulan ylitse samanpuoliseen hihnaan vetämällä samalla riimu varsan kuonon ylitse (äskän mainittuun paikkaan sieraimien ja silmien välille.)

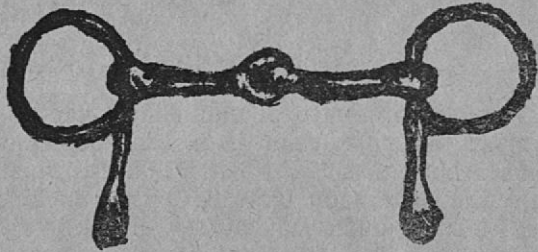
Kuljetettaessa ei saa kiskoa eikä vetää marhaminnasta



Marhaminnan ojentelulaite.



Laite jota käytämällä nykimisen vaikutukset helponevat.



Hyvät kuolaimet.

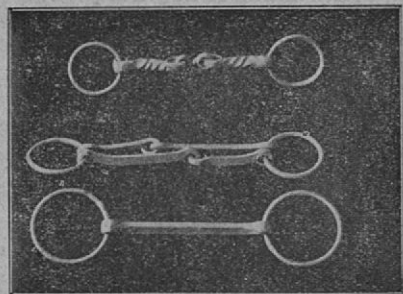
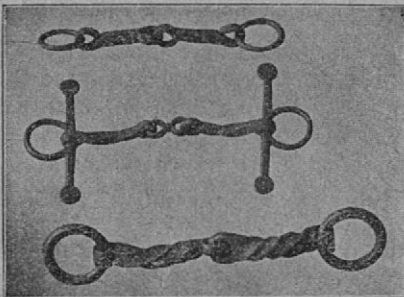
(riimuvarreista). Samoin on varsaa aina kuljettava taluttajan rinnalla eikä takana. Piiltuuseen sidotaan varsa lyhyelle, jollei käytetä n. k. marhaminnan ojentelulaitetta (katso kuvaa), ja liiallisen peräytymisen ehkäisemiseksi vedetään, ensi aikoina, köysi ruumiin taakse.

#### *Päitset.*

Kun varsa näin on tottunut riimuun, ei päitsien päänpaneminen enää tuota paljon vaivaa.

Silloin on katsottava, että kuolain aina pannaan kielen yläpuolelle, sillä päinvastaisessa tapauksessa vioittuu kielenkannin pian, kieli käy hervottomaksi, eikä pysy suorassa, vaan roikkuu ulkona, mikä ei ole kaunista eikä terveellistä.

Kuolain on hyvä, kun se on 3 á 3,5 cm. paksu ympärimitaten, aivan siloinen ja ylipuo-



Kuolaimia, joita ei saa käyttää

lisiä puikkoja vailla (katso kuvaa). Kamalat ovat ne kärsimykset, joita kuolainten pakollinen suuhun ajaminen synnyttää, sillä se musertaa hampaat ja ikenet, eivätkä ole helpoimpia jäisten kuolainten käyttö, kuolaimista repiminen ja nyhtäminen, puikkojen tunkeutuminen ylihuulen lävitse, ja monet muut metkut, joiden alaisena hevosen suu on.

Täytyy ihmetellä kuolainten suhteen vallitsevaa välinpitämättömyyttä. Elleivät varat riitä esim. kummilla vuorattujen kuolaimien hankkimiseen talviajaksi, niin jo lampaannahalla, säämiskällä, villalangalla vuoratut kuolaimet ovat paljon edullisemmat käyttää pakkasella kuin päällystämättömät rautakuolaimet.

Siis käyttäkäämme ainoastaan kuvassa näkyvään mallisia kuolaimia, älkäämme tunkeko niitäkään väkipakolla hevosemme suuhun, älkäämme repikö, nyhtäkö, kiskoko alin omaa ja herkeämättä hevosen suuta, sillä se aikaansaa kärsimyksiä, kipua, hermostumista hevoselle ja mielipahaa niille monille ihmisille, joiden täytyy nähdä tuommoista eläinräkkäystä. Jumala ei jätä moista menettelyä rankaisematta!

*T. K. Forstén.*

Mitä paremmin hoidamme eläimiämme, sitä enemmän on meillä niistä hyötyä.

Mieluummin hellyyttä kuin kovuutta.

Kaikilla eläimillä tulee olla saatavana raitista vettä mielin määrin.

Millaiset kaviot, sellainen hevonen.

Käytä ainoastaan sileitä ja paksuja kuolaimia.

Säästä parhaiten tehdyt heinäsi poikiville lehmille, varsoville tammoille, vasikoille ja varsoille.

## Suomen Eläinsuojelusyhdistyksen lentolehtisiä.

### 2 penniä kpl.

- Eläinten ystävän kevätmietelmiä. T. K. F.  
 Haahkaa suojeltava. Kuv.  
 Hevosien hännän työstäminen. Kuv. E. Yst.  
 Kotia ja keittiötä varten. Lyötymät olkapäissä ja selässä. Kuv. T. K. F.  
 Miksi lyöt hevostasi. Kuv. T. K. F.  
 Miten eläinsuojelusyhdistyksiä perustetaan. T. K. F.  
 Mitä on eläinsuojelus, mistä se on alkuaan. T. K. F.  
 Pitäkää huoli nautaeläinten sorkista. Kuv. Pellervo.  
 Pois piikkilanka-aidat. E. Yst.  
 Riimu ja päätset. Kuv. T. K. F.  
 Talvijarru. Kuv. T. K. F.  
 Ähkytauti hevosesä. W. C.n.

### 5 penniä kpl.

- Eläinsuojelus ja itsekasvatus. Toht. O. Mantere.  
 Eläinten sieluelämä. Professori Follin mukaan.  
 Hevosmiehen taskukirja. T. K. F.  
 Karjan hyvinvointi. A. Peltovuoma.  
 Muurahaiset. (Naturé)  
 Nautapaarma — Permastoukka. Kuv. T. K. F.  
 Pikkulintuliikut. Kuv. T. K. F.  
 Päätäuti hevosesä. Kuv. Toht. E. Bohm.  
 Ruvunkalvaminen. Kuv. E. Yst.  
 Vatsapöhö. Kuv. Toht. E. Bohm.  
 Vieraat esineet eläinten ruokakurkussa. E. Bohm.

### 10 penniä kpl.

- Eläinsuojelus ja vegetarianismi. Kirj. M. Pöyhönen.  
 Suomen Eläinsuojelusyhdistyksen vuosikertomuksia.

### 15 penniä kpl.

- Eläinkohtelukysymys uskonhist. valossa. Kirj. toht. E. Kaila.

Toimistomme kautta hankitaan ja lähetetään tilaajille kaikkia kirjakaupoissa suomen, ruotsin, norjan ja tanskan kielillä ilmestynyttä eläin-tenhoito- ja suojelusta koskevaa kirjallisuutta kirjakauppa hintoihin.

*Huom.! Kultakin kymmeneltä kappaleelta saapi yhden ilmaiseksi.*

Eläinsuojelusasia raamat. käsitystavan valossa. Kirj. toht. A. J. Pietilä.  
 Kevät kirja. Kuv. 30 siv.  
 Raamattu ja eläinkohtelukysymys. Kirj. toht. F. Puukko.  
 Teurastuksesta. E. Yst.

### 25 penniä kpl.

- Nykyajan hattukoristeet luonnontiet. kannalta. Prof. Palmén.  
 Eläinystävällisiä neuvoja työhevosen hoidossa. Kuv. T. K. F.  
 Lehmän käyttäminen ajojuhtana. Kuv. T. K. F.  
 Jaakko Juteinin mietteitä eläinsuojeluksesta. Kirj. toht. Auk. Simelius.  
 Kokoelma kiertokirjeitä S. E. Yhdistykselle. T. K. F.

### 1 mk.

- Eläinsuojelusopas. T. K. F. 1 mk. kpl.  
 Eläinsuojelus runoja. Kirj. toht. Auk. Simelius. 1 mk. kpl.  
 Nuorison Eläinten-Ystävä, aikakausi-lehti, ilmestyy 6 kertaa 16 siv. ja runsaasti kuvitettuna. 1 mk. vuosikerta.

### 2 mk.

- Eläinten Ystävä, aikakausi-lehti, ilmestyy 12 num. runsaasti kuvitettuna.

### Vuoropuhelija.

- Kevät aamu metsässä. 25 p.  
 Luonnon suojelijat, Pilkku on myytävä, Pitkälle matkalle ja Saarelan pihalla. Yhdessä nidoksessa. 75 penniä.

### Tauluja.

- Hevosien rukous. 2 p:ää kpl.  
 60 hyvää neuvoa hevosen hoidossa. Hämeenl. E. S. Y. toimittama. 75 p.  
 Suojelkaa eläimiä. Opett. P. Sainion toimittama. 15 p:ää.  
 Teurastustaulu. 15 p.  
 Y. m., y. m.